

УДК 657:658,27:336,225,4

ФІНАНСОВИЙ ТА ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ВИТРАТ НА РЕМОНТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, ДЖЕРЕЛА ЇХ ВІДШКОДУВАННЯ ТА АМОРТИЗАЦІЯ

Кучірка М.В.

В даній статті досліджуються основні проблеми пов'язані з обліком витрат на ремонт основних засобів та ставок їх амортизації, що зустрічаються у фінансовому і податковому обліку. Основним змістом статті є обґрунтування необхідності удосконалення правового законодавства, що стосується насамперед уточнення дати, коли саме витрати на поліпшення основних фондів, які підлягають амортизації, збільшують балансову вартість основних засобів та ставок амортизації, за якими слід ці витрати амортизувати. Проведена робота та виявлені результати свідчать про недосконале податкове законодавство, яке значно обмежує інвестиційну діяльність підприємств.

Ключові слова: ремонт, витрати, поліпшення, основні засоби, ставки амортизації, ліміт, податковий облік, фінансовий облік, резерв.

ВСТУП

Визначна роль та економічне значення витрат на ремонт основних засобів полягає в тому, що вони є основним резервом підвищення ефективності використання основних засобів. Основні засоби складаються з великої кількості конструктивних елементів, які виготовлені з різних за міцністю матеріалів, виконують різні технологічні функції, мають неоднакове експлуатаційне навантаження і внаслідок цього спрацьовують нерівномірно. Дослідження розбіжностей у фінансовому і податковому обліку, які стосуються витрат на ремонт основних засобів та ставок їх амортизації може виявити значні резерви підвищення ефективності використання основних засобів. Зазначене вище і визначає актуальність, теоретичну і практичну значущість наукових досліджень, економічних, організаційних та законодавчих проблем пов'язаних із правильним віднесенням витрат на поліпшення основних засобів та їх амортизації, а також розробки рекомендацій і пропозицій щодо вирішення цих питань.

У нормативно-законодавчій базі України, в літературних джерелах з бухгалтерського обліку цим питанням приділено недостатню увагу. Окремих питанням теорії, методики та організації обліку витрат на ремонт основних засобів та їх амортизації приділялась увага у працях: Чумаченка М., Громова В., Ткаченко Н.М., Шера І.Ф., Рудановського О.П., Кужельного М.В., Жданова А.І., Покропивного С.Ф., Бабича В.В., Бандурки О.М., Саженця С., Голова С., Палія В. та інших авторів, які започаткували теоретичне обґрунтування і подальшу розробку даної проблеми. Ці роботи є значним внеском у розвиток економіки. В той же час недостатньо досліджувались розбіжності, що стосуються відображення витрат на поліпшення основних засобів у податковому і фінансовому обліку.

Таким чином, метою даного дослідження є розробка шляхів удосконалення правових умов механізму обліку витрат на поліпшення основних засобів промисловості та ставок їх амортизації.

Досягнення поставленої мети обумовило вирішення наступних завдань:

- з'ясувати сутність ремонтів, економічні основи їх класифікації;
- уточнити джерела відшкодування витрат на ремонт основних засобів;
- розробити практичні рекомендації, які стосуються механізму розподілу витрат на поліпшення основних засобів підприємства;
- дати порівняльну оцінку чинній системі фінансового та податкового обліку витрат на ремонт основних засобів та їх амортизації.

Методичною основою наукового дослідження є діалектичний метод пізнання економічних явищ і процесів у безперервному їх розвитку і взаємозв'язку. У роботі використані загальнонаукові методи дослідження: аналіз, синтез, індукція, дедукція і порівняння. У процесі дослідження вивчені праці вітчизняних і зарубіжних вчених – економістів, законодавча база щодо питань обліку і амортизації витрат на ремонт основних засобів.

З метою висвітлення даної проблеми та результатів здійсненого дослідження структура статті побудована таким чином: в першому розділі досліджується економічна сутність ремонту і джерел його відшкодування, у другому - фінансовий і податковий облік витрат на ремонт основних засобів та їх амортизації. У заключній частині викладені висновки щодо виконаного дослідження та даються рекомендації щодо можливих напрямків майбутніх досліджень.

1 ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ РЕМОНТУ І ДЖЕРЕЛ ЙОГО ВІДШКОДУВАННЯ

Ремонтні роботи виділилися в окрему галузь суспільного виробництва і відрізнялися від інших робіт тим, що в процесі них відбувається відновлення або заміна окремих елементів об'єкта. Ремонт основним засобам потрібен для того, щоб підтримувати їх у робочому стані а також, щоб зменшити їх знос. Об'єктами ремонтів є засоби праці виробничої сфери і сфери обігу, предмети невиробничої сфери та особистого споживання. Завдяки ремонту основний засіб підтримується в працездатному стані, шляхом відновлення його справності або заміни зношених частин, що в свою чергу спрямоване на зменшення зносу засобів праці.

Для правильного ведення обліку бухгалтерові потрібно не просто з'ясувати, яка саме операція відбулася з основними засобами але й вникнути в її суть. Адже якщо для податкового обліку одне з основних завдань це відокремити технічне обслуговування від поточного ремонту, то у фінансовому проблема полягає саме у визначенні того, чи призводять ремонтні роботи до збільшення майбутніх економічних вигод, які початково очікуються від використання об'єкта основних засобів.

Спеціальних облікових визначень технічному обслуговуванню, ремонту й поліпшенню у фінансових і податкових нормативах немає, але вони досить часто зустрічаються в різноманітних положеннях про технічне обслуговування і ремонт транспортних засобів автомобільного транспорту, на гірничодобувних і космічних підприємствах. І якщо узагальнити все до зрозумілих і точних понять, то отримаємо таке:

- технічне обслуговування можна визначити як комплекс операцій з підтримання об'єкта в працездатному виді;
- ремонт – це комплекс операцій з відновлення справності основного засобу або його складових частин;
- до поліпшення відносять реконструкцію, модифікацію, модернізацію, технічне переозброєння, дообладнання та інші поліпшення.

Для того, щоб вірно ідентифікувати операцію іноді необхідно навіть звернутися за допомогою до технічних фахівців підприємства, таких як інженери, механіки, техніки. Також щоб правильно відобразити в обліку операції пов'язані з ремонтом основних засобів знадобляться документи, які оформляє виконавець ремонтних робіт (підрядник), експлуатаційна та сервісна документація на об'єкти. Тобто всі документи, що містять ту чи іншу інформацію про суть операції, характер і направленість витрат.

Особлива увага в ході дослідження приділялася видам ремонтів, які в залежності від складності, характеру і періодичності проведення мають різну мету. При поділі ремонтів на види за основу беруться різні ознаки, тому в науковій роботі ми запропонували більш уточнену класифікацію ремонтів основних засобів, яка дає можливість підвищити науковий рівень теоретичних спрямувань економічної сутності ремонтного виробництва (рис.1).

Мета поточного ремонту полягає в підтримці основних засобів у працездатному виді шляхом проведення регулярних ремонтно-профілактичних операцій для усунення невеликих пошкоджень і попередження прогресуючого фізичного зносу. Мета середнього ремонту – забезпечити нормальний стан основного засобу між двома капітальними ремонтами. Мета капітального ремонту полягає у відшкодуванні фізичного зносу основних засобів та максимальному відновленні їх первісних параметрів, який здійснюється з періодичністю проведення більше одного року. Дослідження показали, що на періодичність капітального ремонту впливають два основні фактори: об'єкт ремонту і умови експлуатації основних засобів.

Аналізуючи джерела відшкодування витрат на ремонт основних засобів в обліку, відповідно до МСБО 16 «Основні засоби» та П(с)БО 7 «Основні засоби» України видно, що починаючи з 1991 року витрати на всі види ремонту основних виробничих засобів відносилися до складу витрат на виробництво та реалізацію продукції (робіт і послуг), при необхідності створювався ремонтний фонд (резерв). А вже з 1993 року всі підприємства повинні були створювати резерв на ремонт основних засобів в обов'язковому порядку, проте починаючи з 1995 року зупинено створення даного резерву.

Далі наступні два роки з 1995 по липень 1997 року витрати, пов'язані із закінченням капітальним ремонтом, відносили на збільшення балансової вартості відповідних основних засобів, а витрати по поточному ремонту списувалися на собівартість продукції (робіт, послуг). З 1.07.1997 року витрати на ремонт у сумі, що не перевищували 5% балансової (залишкової) вартості основних засобів на початок звітного року, списувалися на собівартість продукції (витрат обігу, робіт, послуг), а різниця – на збільшення балансової вартості основних засобів.

Введення нового плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та інструкції щодо застосування цього плану, які затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року №291 внесло зміни в організацію бухгалтерського обліку витрат на ремонт. В цьому плані рахунків не передбачений окремий рахунок «Ремонт основних засобів». Для витрат пов'язаних з поліпшенням об'єкта, яке призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, первісно очікуваних від його використання призначений рахунок 15 «Капітальні інвестиції», інші витрати на ремонт повинні відображатися на відповідних рахунках витрат [1].

Рис 1 Класифікація видів ремонту

Збільшення суми витрат на ремонт, від 5% до 10% сукупної балансової вартості груп основних фондів на початок звітного року, що може бути віднесена до складу валових витрат відбулося 01.01.1993 року. У податковому законодавстві в основу поділу цих витрат щодо віднесення їх на валові витрати лежить нецільовий характер операцій з поліпшення функціонування об'єктів необоротних активів, а розмір самих витрат. Тоді як фінансовий облік розмежує підтримання об'єкта основних засобів у робочому стані та його поліпшення, від чого залежить куди саме будуть включені ці витрати, чи до складу витрат періоду, чи будуть збільшувати первісну вартість основних засобів. Ці розбіжності у податковому і фінансовому законодавстві потребують негайного узгодження.

Оскільки основні засоби використовуються тривалий час, поступово зношуються, виходять з ладу, то підприємству необхідна інформація про те, на яку суму очікується оновлення основних засобів. Рахунок бухгалтерського обліку 131 «Знос основних засобів» такої інформації не дає, бо сума нарахованого зносу змінюється під впливом операцій з відображення реалізації, списання непридатних для експлуатації, дооцінки, уцінки основних засобів. Сучасна методика відображення в обліку не передбачає її накопичення, а отже, і не виникає потреби у цільовому спрямуванні – відновленні основних фондів.

Така інформація може бути одержана за допомогою формування окремого субрахунку 475 «Забезпечення відновлення основних засобів». В фінансовому обліку це буде відобразитися так : кредит субрахунку 475 «Забезпечення відновлення основних засобів», а по дебету один із витратних рахунків 23, 91, 92, 93 або 94.

На думку М.Чумаченка, доктора екон. наук, професора, академіка НАН України амортизаційні відрахування мають двояку функцію: вони є розрахунковими витратами в собівартості продукції, а їх сума у

виручці від реалізації продукції - джерелом фінансування інвестицій підприємства. «Резервний грошовий фонд» створюється з виручки за проданих товар для відтворення зношених основних засобів. М.Чумаченко вважає, що амортизаційні відрахування є способом акумулювання коштів для відтворення зношених основних засобів і важливим джерелом інвестицій в оновлення основних засобів підприємства. Однак акумулювання коштів амортизаційних відрахувань на окремому рахунку в банку не обов'язкове [2, С.7].

Отже, якщо підприємство прийме рішення придбати чи відремонтувати будь-який основний засіб, то це не буде пов'язано з періодичним нарахуванням зносу в бухгалтерському обліку. Джерело фінансування поточних інвестицій вибирає керівництво підприємства в процесі планування капітальних вкладень. Таким джерелом може бути реальний грошовий резерв, який буде створений на спеціальному рахунку в банку. Так як амортизаційний фонд, який може обліковуватися на субрахунку 475 «Забезпечення відновлення основних засобів» не має реального грошового забезпечення, а тільки показує суму, на яку можна оновити основні засоби. Якщо в підприємства багато важливих основних засобів і поломка деяких з них зупинить процес виробництва, то такий реальний грошовий резерв просто необхідний даному підприємству.

2 ФІНАНСОВИЙ І ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ВИТРАТ НА РЕМОНТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА ЇХ АМОРТИЗАЦІЯ

У бухгалтерському обліку згідно п.15 П(с)БО №7 «Основні засоби» витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані та одержання початково визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання, включаються до складу витрат періоду (по Дт. 23, 91, 92, 93 або 94). До таких заходів належать: техогляд, технічне обслуговування, ремонт тощо. Важливо, що витрати на капітальний ремонт об'єктів основних засобів також визнають витратами звітного періоду. Однак, якщо витрати на значний огляд і капремонт можуть ідентифікуватися з окремою амортизованою частиною (компонентом) основних засобів, їх можна визнати капітальними інвестиціями [3].

Відповідно до п.14 П(с)БО №7 «Основні засоби» первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання реконструкція тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта. Ці витрати накопичуються по дебету одного із субрахунків рахунку 15 «Капітальні інвестиції», для зручності відображення витрат на поліпшення можна відкрити окремий субрахунок 154 «Поліпшення основних засобів», а по завершенню поліпшення списують з кредиту цього рахунку в дебет відповідного субрахунку рахунку 10 або 11.

Керівник підприємства приймає рішення про те, чи витрати на ремонт основних засобів призведуть до зростання майбутніх економічних вигод або спрямовані на підтримання об'єкта в робочому стані. Також при цьому враховують результати аналізу ситуації й суттєвість витрат. Як правило, такі рішення оформлюють наказом або розпорядженням. Дані про змінені техніко-економічні характеристики об'єкта в результаті його поліпшення (вартість, потужність, площа тощо) заносять до техпаспортів, інвентарних карток або інших реєстрів аналітичного обліку об'єктів основних засобів [4, С. 22].

Податковий облік витрат на подібні заходи досить сильно відрізняється від фінансового. Згідно п.8.7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» платники податку мають право протягом звітного періоду віднести до валових витрат будь-які витрати, пов'язані з поліпшенням основних фондів, що підлягають амортизації, у тому числі витрати на поліпшення орендованих основних фондів, у сумі що не перевищує 10% сукупної балансової вартості всіх груп основних фондів станом на початок такого звітного періоду. А якщо витрати на поліпшення вийшли за ліміт, перевищення розподіляють пропорційно до суми фактично понесених платником витрат на поліпшення основних фондів груп 2, 3 і 4 або окремих об'єктів основних фондів групи 1 і збільшують балансову вартість основних фондів відповідних груп або окремих об'єктів основних фондів групи 1. Звідси випливає, що для податкового обліку не має суттєвого значення характер ремонтних робіт і чи призводять вони до збільшення майбутніх економічних вигод, чи ні, всі витрати в межах 10% ліміту відображаються однаково [5].

Слід зауважити, що обчислюються ці відсотки від балансової (залишкової) вартості, тобто, чим більше знос (у цілому по групі) і потреба в ремонтах, тим меншу вартість ремонтів можна включати до складу валових витрат. Можливо, таким чином законодавець стимулює підприємців активніше оновлювати свої основні засоби. Але на жаль в період світової фінансової кризи ситуація в Україні, а особливо в регіонах дуже складна. Більшість підприємств скорочують свій персонал і закриваються тому, що не в змозі заплатити навіть заробітну плату персоналу, не кажучи вже про витрати на ремонт та оновлення своїх основних засобів. Зараз, як ніколи, потрібно саме на законодавчому рівні допомогти підприємствам, зменшити податкове навантаження і збільшити пільги, щоб дати можливість зберегти робочі місця і поживити інвестиційну діяльність.

Платник податків має право вирішувати самостійно використовувати чи ні при поліпшенні основних засобів 10 % валовитратний ліміт. Отже, якщо з якихось причин платник податків не бажає застосовувати цей ліміт, то витрати на поліпшення відображають у податковому обліку за пп. 5.3.2 і загальними правилами ст.8 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», тобто збільшують їх на суму балансової вартості тієї групи основних фондів, об'єкт якої поліпшували. Так само вчиняють підприємства, які на початок звітного періоду не мали власних основних засобів, отже у них і не буде ремонтних валових витрат, а значить вони не можуть скористатися 10 % лімітом. Необхідно звернути увагу і на те, якщо вже

підприємство і прийняло принципове рішення не використовувати цей ліміт, то протягом всього звітного року потрібно дотримуватися цього рішення.

Право обирати варіант обліку витрат на поліпшення власних основних засобів зберігається за підприємством, поки 10 % ліміт до кінця не вичерпаний. Якщо це відбулося, платник до кінця року має розподіляти всі витрати, що перевищують ліміт пропорційно сумі фактично понесених платником податку витрат на поліпшення основних фондів груп 2, 3, 4 чи окремих об'єктів основних фондів групи 1, та збільшують балансову вартість основних фондів відповідних груп чи окремих об'єктів на початок розрахункового кварталу [6, С. 40].

Коли саме слід починати амортизацію понадлімітних витрат питання досить делікатне. Адже Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» не називає точної дати, коли саме витрати на поліпшення основних фондів, що підлягають амортизації, збільшують балансову вартість відповідних груп 2-4 (об'єкта групи 1). Більше того, відповідно до пп.8.7.1 цього закону, необхідно збільшувати балансову вартість основних фондів на початок розрахункового кварталу, за підсумками якого розподіляються такі (понадлімітні) витрати. Але це напевно просте не доопрацювання. Адже згідно з формулою за якою обчислюють балансову вартість групи основних фондів зазначену в законі, витрати на поліпшення основних фондів збільшують балансову вартість основних фондів на початок наступного розрахункового кварталу. Звичайно другий варіант є більш логічним.

Важливим питанням, що досліджувалося в роботі є ставки амортизації, які слід застосовувати до витрат на поліпшення основних засобів. Витрати, понесені (нараховані) платником податку до 01.01.04р. у зв'язку з поліпшенням будь-яких основних фондів груп 1, 2 і 3, амортизують за старими (пониженими) ставками. А саме, для основних фондів групи 1 стара (знижена) квартальна ставка – 1,25%, для групи 2 – 6,25%, а для групи 3 – 3,75%. Про це йдеться у п.1. р.ІІ Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств». Там же зазначено, що за новими (підвищеними) ставками амортизують витрати, понесені (нараховані) платником податку після 1 січня 2004 року на поліпшення нових основних фондів груп 1-3. Нагадаємо, що для основних фондів групи 1 нова підвищена квартальна ставка – 2%, для групи 2 – 10%, а для групи 3 – 6%.

Таким чином, для правильного відображення в податковому обліку витрат на поліпшення слід враховувати, які об'єкти поліпшуються:

- якщо поліпшуються об'єкти, витрати на придбання яких амортизуються за старими нормами, то і витрати на поліпшення таких об'єктів мають амортизуватися за такими самими нормами;
- якщо поліпшуються об'єкти, витрати на придбання яких амортизуються за новими нормами, то і витрати на поліпшення таких об'єктів мають амортизуватися за новими нормами.

Це стосується власних і орендованих основних фондів. Оскільки орендар не несе витрат на придбання або спорудження орендованих об'єктів, він повинен отримати відомості коли такі витрати було понесено орендодавцем. Для того щоб застосувати до витрат на поліпшення орендованих об'єктів нові норми амортизації, орендар повинен отримати відомості про те, що витрати, пов'язані з придбанням або спорудженням об'єкта, переданого в оренду, амортизуються в обліку орендодавця за новими нормами.

На питання з категорії того, що вважати новим, а що – старим основним фондом Державна Податкова Адміністрація України відповідає так: нові основні фонди – це ті, що ніким не експлуатувалися до 01.01.04р., а витрати на них підприємство понесло після зазначеної дати. Звідси випливає, що це правило діє для всіх: і для першого покупця основних фондів, і для наступних. Тобто якщо підприємство купує основний засіб і точно знає, що його перший власник мав законне право нараховувати амортизацію по підвищеним ставкам, то в даному випадку такий основний засіб – новий, можна його амортизувати по-новому [7, С.35].

Як видно, законодавці випустили із Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» один важливий момент, а саме – не уточнили, за якими ставками амортизувати витрати, понесені (нараховані) після 01.01.04 р. на поліпшення старих основних фондів. У підсумку, оскільки спеціальних правил для витрат на такі поліпшення у законі не має, ми вважаємо, що їх можна амортизувати за діючим правилами, тобто за новими ставками. Однак у ДПАУ протилежна точка зору: нові витрати на ремонт основних фондів, що були в експлуатації до 01.01.04р., амортизують за старими ставками. Звичайно, через неоднозначне формулювання у законі обидва підходи не бездоганні. Швидше за все, справедливість та обгрунтованість того або іншого підходу можна остаточно підтвердити тільки в суді.

ВИСНОВКИ

На сучасному етапі більшість підприємств України відійшло від системи планово-попереджувального ремонту, що негативно вплинуло на утримання та використання основних засобів. А тому в цьому напрямку необхідно поліпшувати систему обліку витрат на поліпшення основних засобів, яка б дозволяла приймати ефективні управлінські рішення та попереджувати нераціональні витрати.

У процесі дослідження уточнено зміст поняття «ремонт» та обгрунтовано більш раціональну класифікацію ремонтів, зокрема запропоновано застосовувати класифікацію ремонтів не тільки за видами але й за економічними та технічними ознаками.

В Україні, крім проблеми недосконалого податкового законодавства, спостерігається тенденція до нарощення застарілих основних засобів. І чим більше застарілих основних засобів буде на підприємстві, тим більше коштів потрібно буде витратити на їх ремонт. Для уникнення такої ситуації підприємству необхідні

додаткові джерела фінансування, за допомогою яких воно буде ремонтувати, оновлювати та модернізувати основні засоби. Таке джерело підприємство може одержати за рахунок формування амортизаційного фонду на субрахунок 475 «Забезпечення відновлення основних засобів». Однак, без реального акумулювання конкретної суми коштів та створення грошового резерву не існує реальної можливості використання цільового фонду фінансування відтворення основних засобів.

Для вдосконалення бухгалтерського обліку витрат на ремонт основних засобів, необхідно на законодавчому рівні вирішити низку проблем пов'язаних з розбіжностями у податковому і фінансовому законодавстві, які стосуються таких моментів:

- фінансовий облік чітко розмежує підтримання об'єкта основних засобів у робочому стані та його поліпшення, від чого залежить куди саме будуть включені ці витрати, чи до складу витрат періоду, чи будуть збільшувати первісну вартість основних засобів. Тоді як у податковому законодавстві в основу поділу цих витрат, щодо віднесення їх на валові витрати лежить нецільовий характер операцій з поліпшення функціонування об'єктів необоротних активів, а розмір самих витрат, які в межах 10% ліміту відображаються однаково;

- в податковому законодавстві немає точної дати, коли саме витрати на поліпшення основних фондів, що підлягають амортизації, збільшують балансову вартість відповідних груп. Або на початок розрахункового кварталу, за підсумками якого розподіляються такі (понадлімітні) витрати. Або на початок наступного розрахункового кварталу, згідно з формулою обчислення балансової вартості груп основних фондів.

- не узгоджено, за якими ставками в податковому обліку амортизувати витрати, понесені (нараховані) після 01.01.04 р. на поліпшення старих основних фондів, за новими ставками чи за старими. Звичайно логічніше нові поліпшення будь-яких основних фондів амортизувати за новими ставками, а старі (придбані до 01.01.04 р.) потрібно амортизувати за старими. Нажаль думка контролерів із цим висновком не збігається.

Підсумовуючи викладене, можна стверджувати, що через недосконале податкове законодавство створені негативні умови розвитку підприємницької діяльності, для їх подолання необхідно внести зміни в податкове законодавство, які б забезпечили стимулювання інвестиційної діяльності.

У подальшому дослідженні доцільно більш детально розглянути питання розробки механізму створення амортизаційного фонду підприємства та відображення його у фінансовій звітності, а також вирішити проблему пов'язану із наявністю розбіжностей у процесі обліку і амортизації витрат на ремонт основних засобів у податковому і фінансовому законодавстві на державному рівні.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверд. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000р. №92.
2. Чумаченко М. Ще раз про амортизацію, як важливе джерело інвестиційної діяльності підприємства // Бухгалтерський облік та аудит. – 2004. - №11. - с.7
3. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, затверд. наказом Міністерства фінансів України від 30.09.03р. №561
4. Супертаблиця. Технічне обслуговування, ремонт і поліпшення власних основних засобів// Все про бухгалтерський облік. – 2009. - №99. – с.22-42.
5. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 22.05. 1997р. зі змінами та доповненнями, №283/97-ВР.
6. Громов В. Ремонт основних фондів: чи можна не використовувати 10-ти відсоткового валововитратного ліміту // Все про бухгалтера
7. рський облік. – 2006. - №68. – с.40-41.
8. ДПАУ. Департамент інформаційної політики та масово-роз'яснювальної роботи. Амортизація у податковому обліку платника податку на прибуток (Брошура з питань оподаткування. Направлена для використання у роботі листом ДПАУ // Все про бухгалтерський облік. – 2006. - №105. – с.14.

[Кучірка Маріанна Вікторівна](#), аспірантка економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», тел.(0312) 61-69-82, [e-mail: m.kuchirka@mail.ru](mailto:m.kuchirka@mail.ru)